

Folketingets Kommunaludvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

Dato: 5. januar 2010

THD/ J.nr. 2009-9101

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 11. december 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 74 (KOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Bonne (SF).

Spørgsmål nr. 74:

"Hvad er ministerens holdning til den marginalisering vi kan se, når på den ene side højtlønnede og veluddannede bor omkring de økonomiske kraftcentre og på den anden side, at landets randområder bebos af lavtlønsgrupper, lavt uddannede og pensionister? Vil ministeren løfte sløret for, hvordan hun forestiller sig væksten kan udbredes til også at gavne randområderne, så der skabes basis for en mere afbalanceret udvikling og bosætning?"

Svar:

Det er en kendt udfordring, som også ses i andre lande, at der gennem en række år har været en tendens til faldende befolkningstal og øget gennemsnitsalder i udkantsområder. Endvidere kan det i udkantsområderne være vanskeligt at tiltrække indbyggere med en lang uddannelse. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med beskæftigelsesmulighederne for denne gruppe.

Det er værd at bemærke, at der i de senere år imidlertid også har været nogle særligt positive udviklingstendenser i udkantsområderne. Således har også landets udkantsområder i høj grad fået del i den vækst, der var i beskæftigelsen frem til i 2008 og opnået en ledighedsprocent tæt på landsgennemsnittet. Der er endnu ikke noget entydigt billede af, hvilken betydning den aktuelle udvikling i beskæftigelse og ledighed kan få for forskellige dele af landet, herunder i udkantsområderne. Dette emne forventes dog at kunne blive belyst i den kommende regionalpolitiske redegørelse for 2010.

Regeringen kan naturligvis ikke blande sig i, hvor befolkningen vælger at bosætte sig. Men regeringen har et løbende fokus på udviklingen i landets udkantsområder, hvilket der redegøres for årligt i de regionalpolitiske rede-

gørelser. Regeringen har iværksat en række initiativer relateret til bosætning, levevilkår og erhvervsudvikling i udkantsområderne.

Således kan fremhæves, at regeringen netop fra Indsatspuljen har fordelt 150 mio. kr. i nedrivningsstøtte til kommuner, der skæmmes af faldefærdige bygninger, med henblik på at bidrage til at øge udkantsområdernes attraktivitet som bosætningssted. 34 kommuner har fået tilsagn om at modtage støtte herfra.

Indsatspuljen er etableret for et enkelt år, 2010. Men endvidere er lov om byfornyelse og udvikling af byer blevet ændret med virkning fra 1. januar 2010. Med lovændringen får kommunen både instrumenter og incitament, som giver bedre muligheder for at afhjælpe problemer med dårlige boliger på landet. Dårlige og faldefærdige boliger på landet har ofte status som ejerboliger. Efter lovændringen sidestilles mulighederne for støtte til nedrivning af ejer- og andelsboliger med reglerne om private udlejningsboliger. Kommunerne får derfor mulighed for at støtte hele udgiften til nedrivning af disse boliger og dermed styrke ejernes motivation til at nedrive dårlige og faldefærdige boliger på frivillig basis.

Herudover er en stor del af landsbyernes omdrejningspunkt – forsamlingshusene – så nedslidte, at de er i fare for at forsvinde. En lovændring giver derfor kommunerne mulighed for at yde byfornyelsesstøtte til istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse.

Der kan også nævnes det forhøjede befordringsfradrag, der bidrager til, at det kan være attraktivt for personer, der arbejder i de større byer, at bosætte sig i yderområderne og til at fastholde erhvervsaktive, der allerede bor der.

Der tages endvidere i vid udstrækning hånd om de særlige kommunaløkonomiske udfordringer i udkantsområder og på øer. Med hensyn til den økonomiske belastning, der her kan være som følge af bl.a. et stort antal ældre i kommunen, skal det således bemærkes, at dette forhold i vidt omfang fanges op i den kommunale udligningsordning. Størstedelen af det udgiftsbehov, der ligger til grund for udligningen, opgøres ud fra befolkningens alderssammensætning, hvor netop de ældre aldersgrupper vejer tungt. Tilsvarende fanges de generelle udfordringer ved befolkningstilbagegang også op via det opgjorte udgiftsbehov.

Herudover indgår en kommunes beskatningsgrundlag i udligningen. Det vil sige, at hvis en kommunes skattegrundlag falder, f.eks. som følge af en stigende andel pensionister, vil kommunen i vidt omfang blive kompenseret for det faldende skattegrundlag gennem udligningen.

Der afsættes endvidere årligt midler til særtilskud til vanskeligt stillede kommuner, og der ydes således særtilskud til bl.a. et antal ø-kommuner. Endelig

skal det bemærkes, at der i udligningsloven er afsat et særligt tilskud til en række ø-kommuner, som således modtager et årligt tilskud begrundet i deres specielle situation.

Karen Ellemann

/ Niels Jørgen Mau